

Zespoły neurologiczne

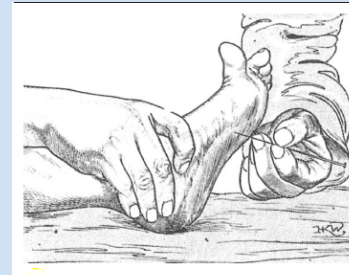
Jolanta Strzelecka
Klinika Neurologii Dziecięcej WUM

Zespół piramidowy

powstaje na skutek uszkodzenia dróg piramidowych

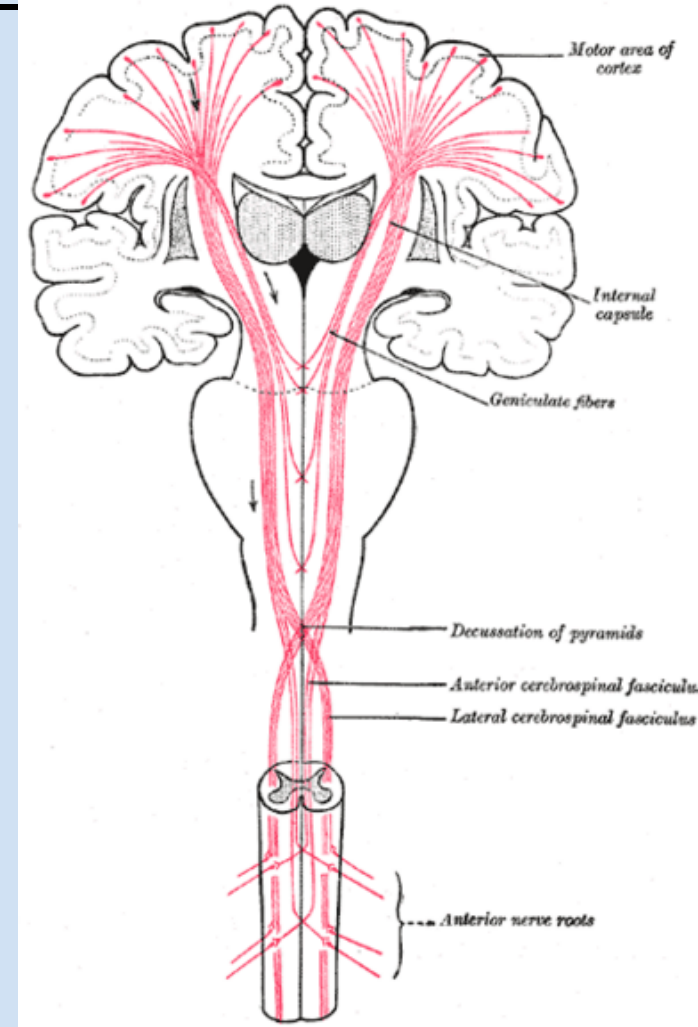
- 1/ porażenie, częściej niedowład masywny (wiele grup mięśniowych)
 - monoplegia, monopareza
 - hemipareza, hemiplegia
 - tatrpareza, tetraplegia
 - parapareza, paraplegia
- 2/ wzmożenie napięcia mięśniowego o typie **scyzorykowym**
- 3/ wygórowanie odruchów głębokich z odruchem Jacobsona, rzepko- i stopotrząsem
- 4/ zniesienie lub osłabienie odruchów skórnych (brzuszných, podeszwowych, nosidłowych)
- 5/ odruchy patologiczne (obj. Babńskiego, Rossolimo, Oppenhaima, Gordona, Chedocka)
- 6/ zniesienie obj. Mayera

Babinski's sign: Extracted from http://commons.wikipedia.org/wiki/File:Babinski%27s_sign01.jpg.

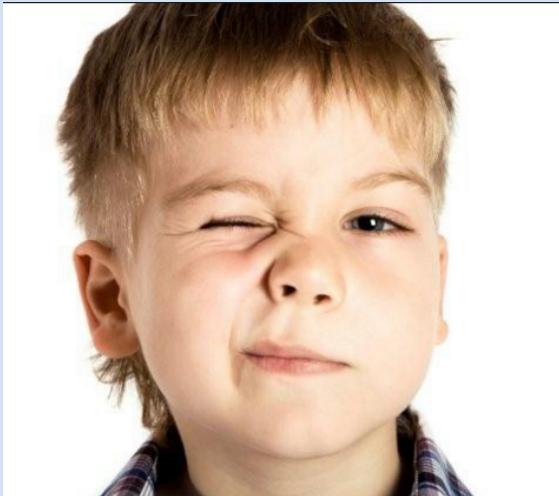
Typy zespołów porażenia spastycznego w zależności od lokalizacji ogniska uszkodzenia

- monopareza - uszkodzenie kory mózgowej
- porażenie twarzowo-ramienne lub obu kk po tej samej stronie - uszkodzenie istoty białej podkorowej
- porażenie połowicze po stronie przeciwnej z zajęciem nn czaszkowych z połowicznym zaburzeniem czucia, niedowidzeniem jednoimiennym, zaburzeniami słuchu - uszkodzenie torebki wewnętrznej
- zespoły naprzemienne - uszkodzenie pnia mózgu na różnych poziomach (niedowład nn czaszkowych po stronie ogniska uszkodzenia w pniu i niedowład połowiczny po stronie przeciwnej)
- tetraplegia (tetrapareza) - ognisko uszkodzenia w rdzeniu kręgowym w odcinku szyjnym
- paraplegia (parapareza) - ognisko uszkodzenia w rdzeniu kręgowym w odcinku piersiowym

Zespół wiotki

uszkodzenie neuronu ruchowego obwodowego tj. przy uszkodzeniu komórek rogów przednich lub analogicznego jądra ruchowego n. czaszkowego, korzeni przednich i nerwów obwodowych

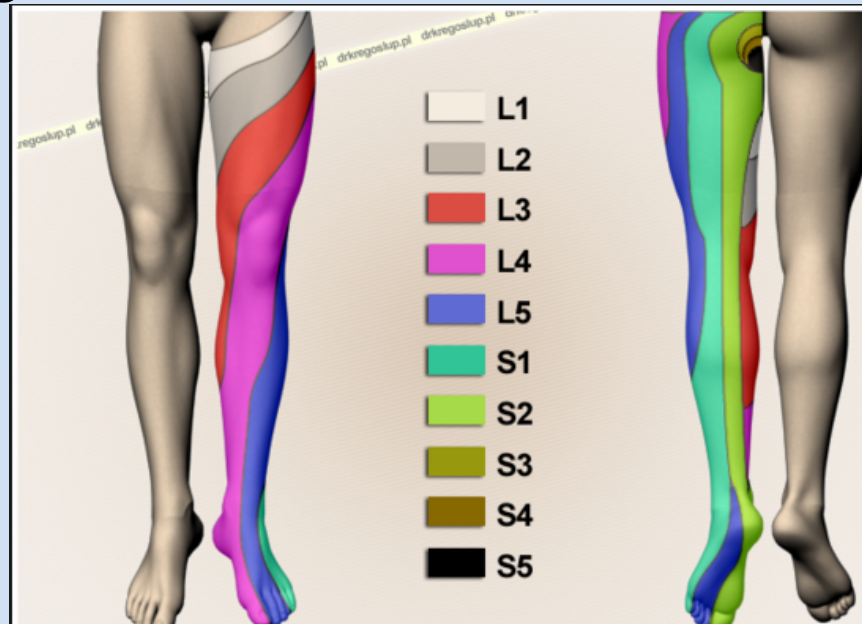
- 1/ porażenie lub niedowład mięśni unerwionych przez uszkodzony neuron ruchowy
(niedowłady ograniczone)
- 2/ obniżenie napięcia mięśniowego
- 3/ osłabienie lub zniesienie odpowiednich odruchów głębokich
- 4/ zaniki mięśniowe
- 5/ elektryczny odczyn zwyrodnienia lub zapis neurogeny w EMG

Zespoły czuciowe podrażnieniowe

Zespół rwy

powstaje w wyniku podrażnienia korzenia lub n. obwodowego

- 1/ bóle samoistne wzdłuż przebiegu nerwu
- 2/ bolesność uciskowa na przebiegu nerwu
- 3/ bóle rozciągowe

Zespoły czuciowe ubytkowe

Powstają na skutek uszkodzenia dróg czuciowych

- Objawy: obniżenie (hypaesthesia) lub zniesienie (anaesthesia) czucia.
- W zależności od lokalizacji występuje zniesienie wszystkich rodzajów czucia czyli powierzchniowego i głębokiego lub tylko powierzchniowego, względnie tylko głębokiego.

Zespół czuciowy ubytkowy obwodowy

- 1/ zaburzenia czucia odpowiadające unerwieniu obwodowemu (ograniczone)
- 2/ przy przecięciu nerwu obwodowego zaburzenia czucia dotyczą wszystkich rodzajów czucia powierzchniowego i głębokiego
- 3/ przy innych typach uszkodzeń zaburzenia czucia ograniczają się do zaburzeń czucia powierzchniowego (wszystkie rodzaje czucia powierzchniowego muszą być zaburzone w tym samym stopniu)

Zespół czuciowy korzeniowy

- 1/ zaburzenia czucia odpowiadają zakresowi unerwienia korzeniowego
- 2/ zaburzenia czucia powierzchownego dotyczą wszystkich rodzajów czucia
- 3/ wystąpić mogą również zaburzenia czucia głębokiego

Zespół czuciowy sznurowy

zaburzenia czucia mają charakter rozlany

W zależności od lokalizacji ogniska uszkodzenia zaburzenia czucia dotyczyć mogą:

- 1/ połowy ciała łącznie z twarzą – ognisko uszkodzenia w torebce wewnętrznej po stronie przeciwnej do zaburzeń czucia
- 2/ połowy ciała po jednej stronie i połowy twarzy po stronie przeciwnej - ognisko uszkodzenia w pniu po stronie zaburzeń czucia na twarzy
- 3/ całej dolnej części ciała poniżej miejsca uszkodzenia w rdzeniu kręgowym

Zespół tylnopowróżkowy

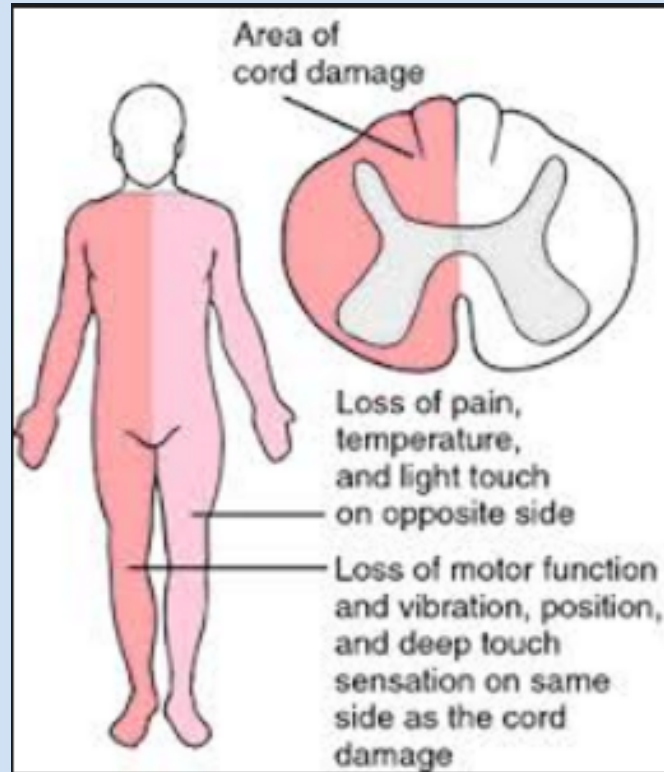
**powstaje w wyniku uszkodzenia dróg czucia
głębokiego tzn. sznurów tylnych**

1/ zaburzenia czucia głębokiego

2/ ataksja tylnopowróżkowa

3/ (+) próba Romberga

Zespoły mieszane

Zespół połowicznej przerwy rdzenia (zespół Brown- Sequarda)

**powstaje przy przecięciu połowy rdzenia –
najczęściej uraz**

- 1/ objawy piramidowe po stronie uszkodzenia
(niedowład spastyczny)
- 2/ objawy wegetatywne po stronie uszkodzenia
- 3/ zaburzenia czucia głębokiego po stronie uszkodzenia
- 4/ zaburzenia sznurowe czucia po stronie przeciwnej do uszkodzenia
- 5/ na granicy uszkodzenia i po stronie uszkodzenia
zaburzenia korzeniowe w postaci pasa przeczulicy

Zespół poprzecznej przerwy rdzenia

- 1/ porażenie kk dolnych przy uszkodzeniu rdzenia w odcinku piersiowym
- 2/ porażenie wszystkich kk przy uszkodzeniu rdzenia w odcinku szyjnym
- 3/ zniesienie wszystkich rodzajów czucia o typie sznurowym poniżej miejsca uszkodzenia w rdzeniu
- 4/ zaburzenia czucia ułożenia poniżej miejsca uszkodzenia
- 5/ pojawienie się odruchu obronnego jako wyraz automatyzmu rdzeniowego
- 6/ zaburzenia zwieraczy najczęściej o charakterze zatrzymania
- 7/ u mężczyzn brak erekcji

Zespół ogona końskiego

- 1/ zaburzenia wszystkich rodzajów czucia, niesymetryczne, w zakresie uszkodzonych korzeni
- 2/ samoistne bóle typu korzeniowego (okolica krzyża i krocza)
- 3/ niedowładny niesymetryczne w zakresie uszkodzonych korzeni

Zespół stożka końcowego

- 1/ brak erekcji, nietrzymanie moczu i kału
- 2/ zaburzenia czucia o typie rozszczepiennym (syringomielivcznym) w obszarze S3-S5 (spodenkowe)

Zespół bloku przestrzeni podpajęcznej rdzenia

Powstaje w wyniku zniesienia drożności kanału kręgowego w przebiegu zespołu uciskowego rdzenia

- 1/ patologiczny próba Quickenstedta przy prawidłowej próbie Stockey'a
- 2/ zespół Froina lub rozszczepienie białkowo-komórkowe

Zespół mózdkowy

- 1/ ataksja- niezborność ruchów
- 2/ dysmetria- brak właściwej miary w ruchach
- 3/ adiadochokineza
- 4/ obniżone napięcie mięśniowe
- 5/ oczopląs
- 6/ zaburzenia równowagi , (+) próba Romberga

Zespół z robaka mózdzku

- 1/ zaburzenia równowagi
- 2/ chód na szerokiej podstawie
- 3/ asynergia tułowia
- 4/ oczopląs
- 5/ hipotonia

Zespół z półkul mózdku

1/ ataksja

2/ dysmetria

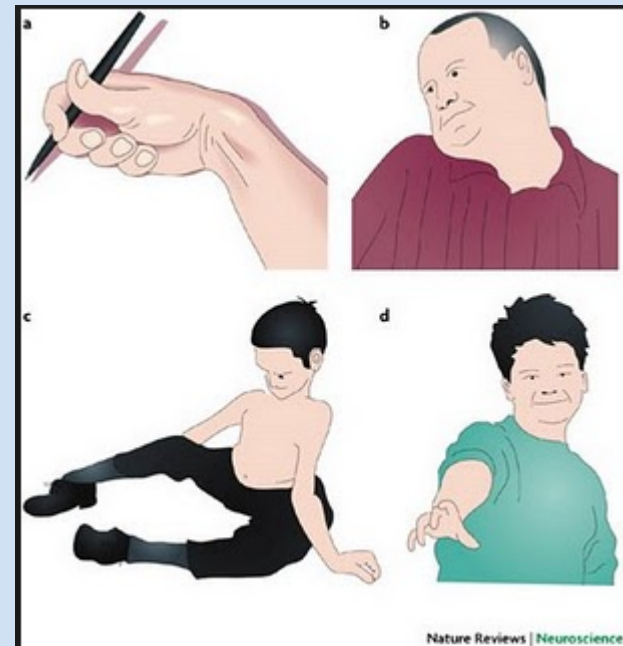
3/ adiadochokineza

4/ hipotonia

Zespół pozapiramidowy

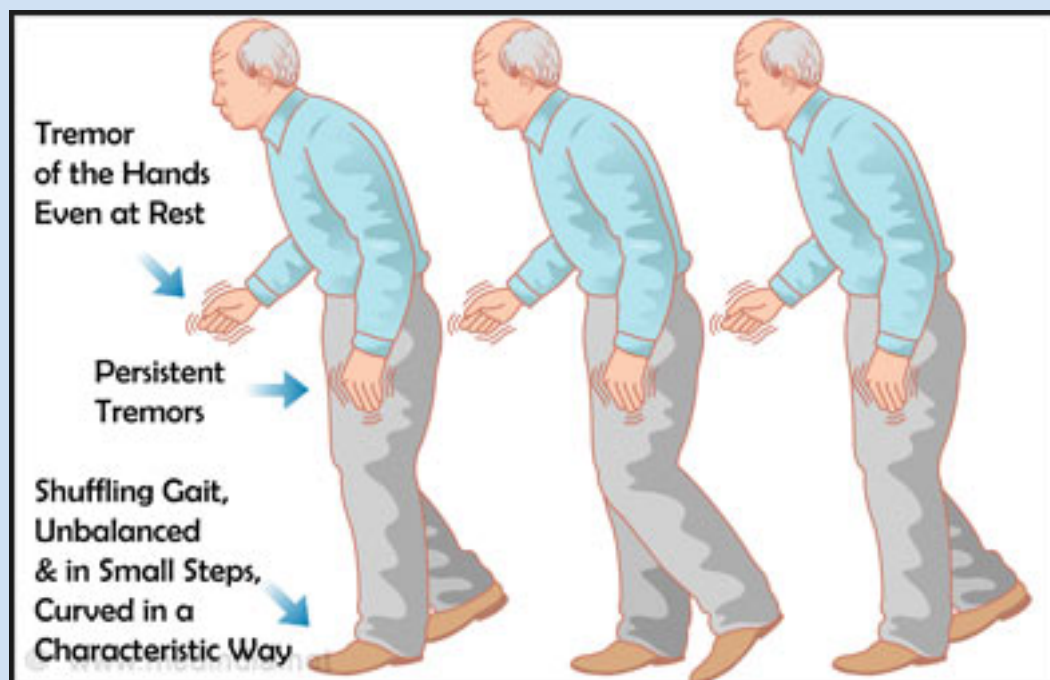
powstaje na skutek uszkodzenia jąder podstawy

- 1/ ruchy spowolnione ale dobra siła mięśniowa
- 2/ zaburzenia postawy i napięcia mięśniowego
- 3/ zaburzenia fizjologicznych współruchów: brak balansowania kł podczas chodzenia
- 4/ zaburzenia w zakresie złożonych odruchów bezwarunkowych tj. instyktownych czynności takich jak ucieczka w razie niebezpieczeństwa, zasłanianie się przed uderzeniem.
- 5/ zaburzenia czynności afektywnych tj. mimika, gestykulacja, modulacja

Zespół parkinsonowski

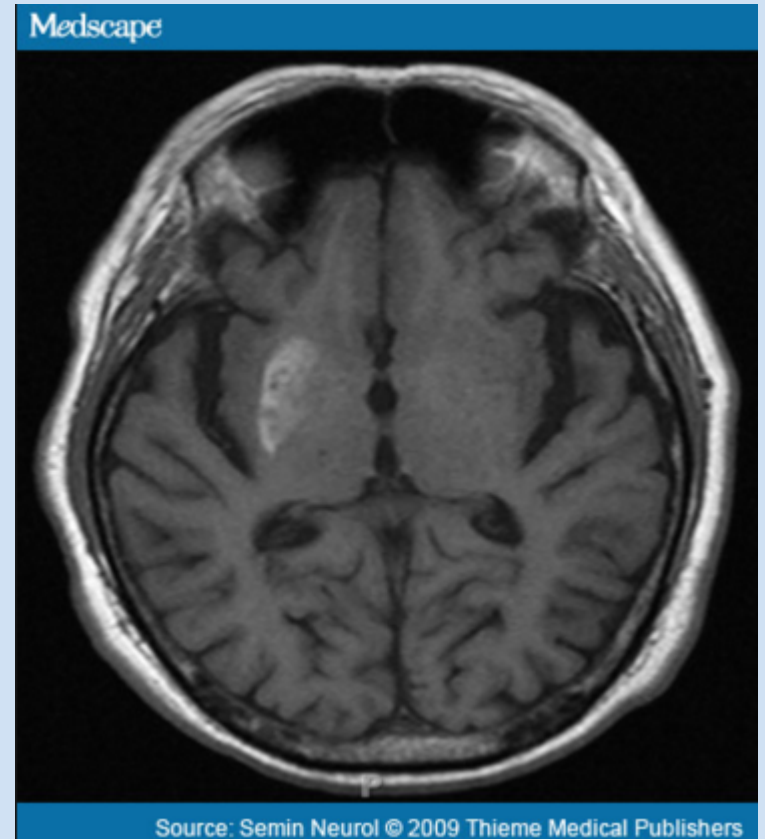
- uszkodzenie gałki bladej , istoty czarnej

- 1/ wzmożone napięcie mięśniowe typu plastycznego z objawem koła zębatego
- 2/ drżenia (objaw liczenia pieniędzy, kręcenia pigułek)
- 3/ napady wejrzeniowe
- 4/ brak balansowania kk górnymi
- 5/ zaburzenia postawy- postawa pochylona, chód drobnymi kroczkami
- 6/ zaburzenia czynności instynktownych
- 7/ zaburzenia czynności afektywnych- hipomimia lub amimia, głos monotony, brak gestykulacji

Zespół płasawiczny

uszkodzenie striatum (jądro ogoniaste, skorupa)

- 1/ obniżone napięcie mięśniowe
- 2/ ruchy płasawicze (szybkie, nieskoordynowane, zamaszyste)
- 3/ brak współruchów fizjologicznych
- 4/ zaburzenia postawy- chód taneczny
- 5/ zaburzenia czynności instynktownych
- 6/ zaburzenia mimiki (hipermimia), modulacji głosu i gestykulacji

Zespół atetotyczny

**uszkodzenie striatum (jądro ogoniaste,
skorupa)**

- Różni się od zespołu płasawiczego
 - 1/ zmiennym napięciem mięśniowym
 - 2/ ruchami atetotycznymi

Zespół uciskowy rdzenia

przy ucisku rdzenia od zewnątrz przez twory wewnątrz kanału lub twory wychodzące z kręgosłupa

- 1/ bóle korzeniowe jako pierwszy objaw
- 2/ zespół bloku przestrzeni podpajęcznej rdzenia
- 3/ zespół Brown- Sequarda przechodzący w zespół poprzecznej przerwy rdzenia
- 4/ zaburzenia zwieraczy późno albo ich brak

Zespół istoty szarej rdzenia

uszkodzenie istoty szarej rdzenia

- 1/ niedowład wiotki na poziomie uszkodzenia
- 2/ zaburzenia wegetatywne na poziomie uszkodzenia
- 3/ rozszczepienne (syringomieliczne) zaburzenia czucia tj. zniesienie czucia bólu i temperatury, inne rodzaje czucia dobre

Zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego

powstaje w wyniku niestosunku pomiędzy pojemnością, a zawartością czaszki, bądź wskutek zwiększenia zawartości czaszki , bądź zmniejszenia pojemności

- 1/ bóle głowy rozlane, tępe
- 2/ chlustające wymioty bez nudności, najczęściej na czczo, niezależnie od przyjmowanych posiłków
- 3/ zawroty głowy
- 4/ bradykardia
- 5/ napady padaczkowe uogólnione
- 6/ zmiany psychiczne pod postacią spowolnienia , apatii
- 7/ tarcza zastoinowa na dnie oczu
- 8/ zmiany radiologiczne- zcieńczenie kości pokrywy czaszki, rozejście się szwów, zcieńczenie grzbietu siodła tureckiego, pogłębienie wycisków palczastych
- 9/ zapis obrzękowy w EEG

Zespół oponowy

podrażnienie opon przez proces zapalny w oponach, wylaną krew, nowotwór, na tle toksycznym

1/ (+) objawy oponowe

2/ opistothonus

3/ przeczulica na bodźce dotykowe, dźwięk, światło

4/ ból głowy, nudności, wymioty

5/ ułożenie na boku w pozycji kurka od strzelby

Zespół kąta mostowo-mózdkowego

- 1/ porażenie n. VII o typie obwodowym
- 2/ objawy podrażnienia, a potem ubytkowe ze strony n. przedsionkowego (zawroty głowy, zaburzenia równowagi)
- 3/ objawy podrażnieniowe, a potem ubytkowe ze strony nerwu ślimakowego (szумы, gwizdy, a potem osłabienie słuchu)
- 4/ w dalszej kolejności zajęcie n. VI, V, mózdzku, objawy ze strony rdzenia przedłużonego

Zespół opuszkowy

uszkodzenie jąder ruchowych n. V, VII, IX, X, XII

1/ zaburzenia połykania

2/ dyzartyczne zaburzenia mowy

3/ hipomimia

4/ zniesienie odruchu żuchwowego

5/ zaniki mm języka

Zespół rzekomoopuszkowy

**obustronne zajęcie dróg korowo- opuszkowych
biegnących do jąder n. V, VII, IX, X, XII**

1/ zaburzenia połykania

2/ zaburzenia dyzartryczne

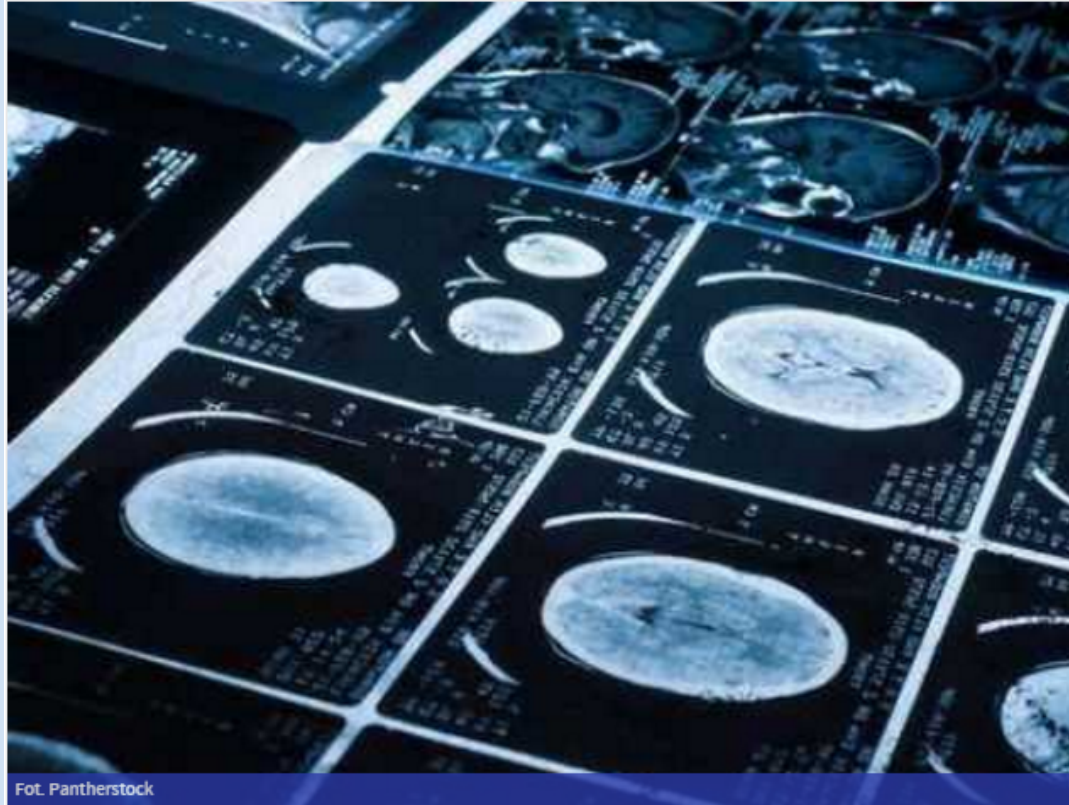
3/ płacz i śmiech przymusowy

4/ zaburzenia mimiki (hipermimia)

5/ wygórowanie odruchu żuchwowego

Zespół padaczkowy

- 1/ nagły początek bez uchwytnej przyczyny
- 2/ krótki czas trwania
- 3/ powtarzanie się
- 4/ stereotypowość

Fot. Pantherstock

Dziękuję za uwagę